

	«Академик Қ.Сәтбаев атындағы Екібастұз инженерлік-техникалық институты» мекемесі	Сапа менеджменті жүйесі	
		Қ.Сәтбаев атындағы ЕИТИ әдеп кодексі	Өзгерістер № _____ Күні _____ Дана _____

БЕКІТЕМІН
Академик Қ.Сәтбаев
атындағы ЕИТИ ректоры
Д.М. Сиваракша
15 мамыр 2025 ж.

САПА МЕНЕДЖМЕНТІ ЖҮЙЕСІ

КОДЕКС

АКАДЕМИК Қ. СӘТБАЕВ АТЫНДАҒЫ ЕКІБАСТҰЗ ИНЖЕНЕРЛІК- ТЕХНИКАЛЫҚ ИНСТИТУТЫНЫҢ ӘДЕП КОДЕКСІ

Екібастұз

Алғы сөз

1 ӘЗІРЛЕНДІ сапа менеджменті, стандарттау және нормабақылау жүйесін басқару қызметімен

2 ЕНГІЗІЛДІ сапа менеджменті, стандарттау және нормабақылау жүйесін басқару қызметімен

3 ӘЗІРЛЕУШІ:

Колесниченко Н.Ю.- сәйкестік – офицер;

4 БЕКІТІЛДІ ЖӘНЕ ҚОЛДАНЫСҚА ЕНГІЗІЛДІ Институттың Ғылыми кеңесінің негізінде 2025 жылдың «28» мамырдағы № 10 ректор шешімі.

5 САРАПШЫЛАР:

- 1) Имангазинова Д.К. - оқу-әдістемелік жұмыс жөніндегі проректор;
- 2) Унайбаев Б.Б. – ғылыми жұмыс және халықаралық байланыстар жөніндегі проректор байланыстарға;
- 3) Джекибаева Д.С. – бөлім басшысы бойынша тәрбие жұмысына;
- 4) Потяга Л.А. – ішкі қамтамасыз ету департаментінің басшысы білім беру сапасының;
- 5) Асылова Қ.Б. – инженерлік-экономикалық факультетінің деканы;
- 6) Кульбидюк Л.В. – «Оқу бөлімі» бөлімінің бастығы.

Осы Кодексті «Академик Қ. Сәтбаев Екібастұз инженерлік-техникалық институты» М ректорының рұқсатынсыз толық немесе ішінара көшіруге, көбейтуге және таратуға болмайды.

Мазмұны

1 Қолдану саласы	4
2 Нормативтік сілтемелер	4
3 Негізгі терминдер, қысқартулар және белгілер	5
4 Жауапкершілік және өкілеттіктер	5
5 Жалпы ережелер	6
6 Қағидаттар	6
7 Қолдану аясы	6
8 Білім беру үдерісіне қатысушылардың барлығының мінез-құлқының жалпы стандарттары мен міндеттері	7
9 Жауапкершілік және қорытынды	10
10 Өзгерістер енгізу тәртібі	10
11 Сақтау және тарату	10
Құжаттың өзгерістерін, толықтыруларын және түзетулерін тіркеу парағы	11

1 Қолданылу саласы

1.1 Академик К. атындағы Екібастұз инженерлік-техникалық институтының осы Этика кодексі. Сәтпаевтың (бұдан әрі - Әдеп кодексі) білім беру үдерісіне қатысушылардың барлығының: білім алушылардың, профессорлық-оқытушылық құрамның және қызметкерлердің моральдық-этикалық бейнесіне қойылатын негізгі талаптарды белгілейді. мекемелер "Академик К. атындағы Екібастұз инженерлік-техникалық институты. Сәтпаев" (бұдан әрі – Институт). Адамның және азаматтың құқықтары мен бостандықтарын тану, құрметтеу, қорғау, адамгершілік парасаттылық, Институт мүдделеріне адалдық, кәсіби парызға адалдық институт қауымдастығы мүшелерінің адамгершілік-этикалық мінез-құлқының негізін құрайды.

1.2 Этика кодексінің мақсаты академик К. атындағы ЕИТИ қауымдастығы мүшелерінің мінез-құлық ережелері мен нормаларының жиынтығын белгілеу болып табылады. Сәтбаев және ұжымда жағымды ахуал қалыптастыру. Әдеп кодексі белгілі бір мінез-құлық үлгілерін және бірлескен қызметтегі қарым-қатынастардың бірыңғай стандарттарын белгілейді.

1.3 Әдеп кодексінің міндеті Заң нормаларында және осы Әдеп кодексінде белгіленген қоғамдастық мүшелерінің бірлескен қызметіндегі мінез-құлық нормалары мен моральдық-этикалық құндылықтардың сақталуына жан-жақты ықпал ету болып табылады.

2 Нормативтік сілтемелер

Осы Әдеп кодексі келесі нормативтік құжаттарға сәйкес әзірленді және құрастырылды:

- "Білім туралы" Қазақстан Республикасының 2007 жылғы 27 шілдедегі №319-III Заңы;
- "Педагог мәртебесі туралы" Қазақстан Республикасының 2019 жылғы 27 желтоқсандағы Заңы;
- Қазақстан Республикасының 2015 жылғы 18 қарашадағы №410-V "Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы" Заңы;
- "Қазақстан Республикасы мемлекеттік қызметшілерінің әдептілік нормаларын және мінез-құлық қағидаларын одан әрі жетілдіру жөніндегі шаралар туралы" Қазақстан Республикасы Президентінің Жарлығы (22.07.2019 жылғы жағдай бойынша өзгерістермен).;
- Академик Қ. атындағы Екібастұз инженерлік-техникалық институтының жарғысы Сәтбаев;
- Академик Қ.Сәтбаев атындағы ЕИТИ сыбайлас жемқорлыққа қарсы СМЖ стандарты;

3 Негізгі терминдер, қысқартулар және белгіленімдер

3.1 Негізгі терминдер

Әдеп нормалары – білім беру процесінің барлық қатысушыларының моральдық-этикалық мінез-құлық ережелері: қызметкерлер, оқытушылар және білім алушылар Институт ішіндегі қарым-қатынаста.

Білім беру үдерісіне қатысушылар – институттың білім алушылары, профессорлық-оқытушылық құрамы және қызметкерлері.

Білім алушы – бакалавриатта білім алып жатқан тұлға.

Профессорлық-оқытушылық құрам – оқытушылар құрамынан тұратын университеттің профессорлық-оқытушылық құрамы (қараңыз. - *оқытушы*), кафедра меңгерушілері, құрылымдық бөлімшелердің басшылары, профессорлар, қауымдастырылған профессорлар (доценттер), аға оқытушылар, оқытушылар.

Оқытушы – өзінің мамандығы мен ғылыми біліктілігіне және еңбек шартының талаптарына сәйкес жоғары білімнің білім беру бағдарламалары бойынша білім алушыларды даярлауды жүзеге асыратын жоғары оқу орнының ғылыми-педагогикалық қызметкері.

Қызметкер – институттың әкімшілік-басқарушылық немесе оқу-әдістемелік және көмекші персоналының қызметкері.

3.2 Қысқартулар

Осы Әдеп Кодексінде мынадай қысқартулар қолданылған:

нач. ОК - кадрлар бөлімінің бастығы;

ҚР - Қазақстан Республикасы;

У – мекеме;

Академик К. атындағы ЕИТИ Сәтбаев - Академик К. атындағы Екібастұз инженерлік-техникалық институты. Сәтбаев;

ЖОО – жоғары оқу орны;

СМЖ - сапа менеджменті жүйесі.

3.3 Белгілер

Осы Ережеде белгілер пайдаланылмайды.

4 Жауапкершілік және өкілеттіктер

4.1 Осы Әдеп кодексін бекітеді ректор Институтының.

4.2 Осы Әдеп Кодексінде көрсетілген талаптардың орындалуына басшы жауапты болады тәрбие жұмысы бөлімінің Институттың.

4.3 Әдеп кодексінің жобасын түпкілікті қайта қарау туралы шешімді ректор қабылдайды Институтының.

4.4 Әдеп кодексінің уақытылы әзірленуіне, тексерілуіне және қайта қаралуына бақылауды тәрбие жұмысы жөніндегі бөлім басшысы жүзеге асырады. Институттың.

5 Жалпы ережелер

5.1 Қазақстан Республикасы жоғары оқу орнының беделі оның әрбір білім алушысының, қызметкері мен оқытушысының құзыреттілігіне, кәсіби, моральдық-этикалық және басқа да адами қасиеттеріне тікелей байланысты.

5.2 Институттың Әдеп кодексі іскерлік қарым-қатынастың, мінез-құлықтың негізгі қағидаларын, нормаларын, ережелерін бекітеді және мыналарды қамтамасыз етеді:

- білім беру үдерісіне қатысушылардың барлығының моральдық-этикалық құндылықтары мен көзқарастарын, олардың ұйымдастырушылық мінез-құлқын қалыптастыру, Институт миссиясы мен стратегиялық даму басымдықтарын тиімді жүзеге асыруға ықпал ету;

- мамандарды даярлау сапасын арттыруға, қазақстандық және халықаралық білім беру кеңістігінде Институттың беделі мен бәсекеге қабілеттілігін арттыруға бағытталған Институттың оқу-педагогикалық, ғылыми, тәрбиелік және ұйымдастырушылық қызметінің рухани-адамгершілік негіздерін нығайту және дамыту.

5.3 Әдеп кодексін Институттың Ғылыми кеңесі қабылдайды және тиісті құрылымдық бөлімшелер арқылы қызметкерлердің, оқытушылар мен білім алушылардың назарына университеттің профессорлық-оқытушылық құрамы мен кафедралары арқылы, сондай-ақ осы құжаттың мәтінін орналастыру арқылы жеткізіледі. ресми сайтында.

6 Қағидаттар

6.1 Білім беру процесінің барлық қатысушылары бірлескен іс-әрекетте және функционалдық міндеттерін орындау кезінде келесі принциптерді басшылыққа алады:

- заңдылық;
- тең құқықтылық;
- әділдік;
- әдептілік;
- адалдық;
- жауапкершілік;
- жеке тұлғаның ар-намысы мен қадір-қасиетін құрметтеу.

7 Қолдану аясы

7.1 Әдеп кодексін қабылдай отырып, академик К. Сәтпаева корпоративтік мәдениеттің жоғары деңгейіне ұмтылысын растайды, оның ережелерін сақтауға, оларды күнделікті іс-әрекетте енгізуге және қолдануға міндеттенеді.

7.2 Әдеп кодексінің нормаларын білім беру процесінің барлық қатысушылары қолданады. Институттың білім алушылары, профессорлық-оқытушылық құрамы мен қызметкерлері танысқан сәттен бастап осы Әдеп Кодексін сақтау жөнінде өздеріне міндеттемелер алады.

8 Білім беру үдерісіне қатысушылардың барлығының мінез-құлқының жалпы стандарттары мен міндеттері

8.1 Институттың басқару құрамының мінез-құлық стандарттары:

– өзінің мінез-құлқымен бейтараптықтың, әділдіктің, риясыздықтың, жеке тұлғаның ар-намысы мен қадір-қасиетіне құрметпен қараудың үлгісі бола алады;

– меритократия қағидаттарының сақталуын қамтамасыз ету, кадр мәселелерін шешу кезінде туыстық, жерлестік және жеке басына берілгендік белгілері бойынша артықшылық көрсетпеу;

– олардың қызметінің нәтижелерін бағалау, сондай-ақ көтермелеу және жазалау шараларын қолдану кезінде әділдік пен объективтілік таныту;

– еңбекті, денсаулықты қорғауға, тиімді жұмыс істеу үшін қауіпсіз және қажетті жағдайларды жасауға, сондай-ақ қызметшілердің ар-намысы мен қадір-қасиетін кемсітушіліктің және қол сұғушылықтың кез келген нысандарын болдырмайтын қолайлы моральдық-психологиялық ахуалды қалыптастыруға бағытталған шараларды қабылдау;

– қызметтік емес сипаттағы мәселелерді шешу кезінде олардың қызметіне ықпал ету үшін қызметтік жағдайын пайдаланбау;

– құқыққа қайшы әрекеттерді, сондай-ақ жалпы қабылданған моральдық-этикалық нормаларға сәйкес келмейтін әрекеттерді жасауға мәжбүрлеу;

– оларға қатысты негізсіз айыптауларға, дөрекілік, ар-намысты қорлау, әдепсіздік және орынсыз мінез-құлық фактілеріне жол бермеу.

8.2 Институт қызметкерлері мен оқытушылары міндетті:

– Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасын, академик К.ЕИТИ Жарғысын адал сақтауға және орындауға. Сәтпаев қ., Академиялық адалдық кодексі, Корпоративтік мәдениет кодексі, Ішкі еңбек және оқу тәртібі ережелері, басқа да нормативтік құқықтық актілер, сондай-ақ моральдық-этикалық нормалар;

– Қазақстан халқының бірлігі мен этносаралық келісімді нығайтуға ықпал ету, мемлекеттік және басқа тілдерге, Қазақстан халқының салт-дәстүрлеріне құрметпен қарау, толеранттылық пен сыйластық таныту, әртүрлі этникалық, әлеуметтік топтар мен конфессиялардың мәдени және өзге де ерекшеліктерін ескеру;

– оқытушы мамандығының имиджін көтеруге және Институттың академиялық қоғамдастықтағы беделін нығайтуға ықпал ету;

– адал, әділ, өзіне талапшыл болу, жалпы қабылданған моральдық-этикалық нормаларды сақтау;

- өз қызметін жоғары кәсіби деңгейде жүзеге асыру;
- жалпы мінез-құлық мәдениетін сақтау, сыпайылық, әдептілік, мейірімділік, ықыластық таныту, сөйлеу мәдениетін сақтау, дәрекілікке жол бермеу, балағат сөздер мен ескертулерді қолдану, шындыққа сәйкес келмейтін ақпаратты таратпау;
- ұстамды және ұқыптылығымен ерекшеленетін, қызметтік міндеттерін атқару кезеңіндегі университет оқытушысының қызметіне сәйкес келетін іскерлік киім үлгісін ұстану;
- институттың беделіне, мүлкіне және қаржысына нұқсан келтіретін әрекеттерді болдырмау, зерттеу нәтижелерін немесе басқа ақпаратты жеке басының мүддесі үшін пайдаланбау;
- сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл бойынша шаралар қабылдау, жеке мінез-құлқымен адалдықтың, бейтараптылықтың және әділдіктің үлгісін көрсету;
- институттың дәстүрлерін құрметтеу және арттыру, оның беделі мен беделін сақтауға және арттыруға ықпал ету;
- қызметтік тәртіпті бұлжытпай сақтауға, өзінің қызметтік міндеттерін адал, бейтарап және сапалы атқаруға, жұмыс уақытын ұтымды және тиімді пайдалануға міндетті;
- қызметтік міндеттерін тиімді атқару үшін өзінің кәсіби деңгейі мен біліктілігін арттыруға, Қазақстан Республикасының заңында белгіленген шектеулер мен тыйымдарды сақтауға міндетті.

8.3 Оқытушы білім алушылармен қарым-қатынас жасау кезінде міндетті:

- білім алушылардың ар-намысы мен қадір-қасиетін құрметтеу;
- өзара сыйластық, өзіне және білім алушыларға талап қою негізінде қарым-қатынас орнату;
- объективтілік пен бейтараптылықты сақтау;
- білім алушыларда дербестікті, бастамашылдықты, жауапкершілікті, адалдықты дамыту, белсенді азаматтық ұстанымды, салауатты және қауіпсіз өмір салты мәдениетін қалыптастыруға ықпал ету;
- педагогикалық негізделген және жоғары сапалы білім беруді қамтамасыз ететін оқыту мен тәрбиелеудің нысандарын, әдістерін қолдану;
- білім алушылардың психофизикалық дамуының ерекшеліктерін және олардың денсаулық жағдайын ескеру, мүмкіндігі шектеулі жандардың білім алуына қажетті арнайы шарттарды сақтау;
- білім алушыларға, олардың ата-аналарына (заңды өкілдеріне) әдептілік пен ілтипаттылық таныту;
- лауазымдық міндеттерін орындауға байланысты өзіне белгілі болған және білім алушылардың жеке өміріне, ар-намысы мен қадір-қасиетіне әсер ететін ақпараттың құпиялылығын қамтамасыз ету;

– оқытушының еңбек міндеттерін адал орындауына күмән тудыруы мүмкін мінез-құлықтан аулақ болу. Сондай-ақ оның беделіне немесе Мекеменің беделіне нұқсан келтіруі мүмкін жанжалды жағдайлардан аулақ болу;

– іскерлік этикет пен мінез-құлық ережелерін сақтау.

8.4 Қызметкерлер мен оқытушылар әріптестерімен өзара қарым-қатынас жасау кезінде міндетті:

– әріптестерге сыпайы және әдепті болу, бір-біріне құрмет көрсету, қарым-қатынас барысында жалпы қабылданған қарым-қатынас формаларын қолдану;

– ортақ нәтижеге қол жеткізу үшін өз білімі мен тәжірибесін әріптестерімен бөлісу;

– әріптестер мен басшылардың сын-ескертпелерін, ескертулерін объективті түрде қабылдау, жіберілген қателіктерді дер кезінде мойындау;

– әріптестердің абыройы мен қадір-қасиетін құрметтеу;

– өз әріптестері туралы олардың жеке басына және кәсібилігіне нұқсан келтіретін ақпаратты таратпау.

8.5 Институттың басшылық құрамының, қызметкерлері мен оқытушыларының қызметтен тыс уақыттағы мінез-құлық стандарттары

Қызметтен тыс уақытта міндетті түрде:

– жалпы қабылданған моральдық-әдептілік нормаларын ұстану, қоғамға жат мінез-құлық, оның ішінде қоғамдық орындарда адамның қадір-қасиетіне және қоғамдық имандылыққа нұқсан келтіретін масаң күйде болу жағдайларына жол бермеу;

– қарапайымдылық таныту, тиісті қызметтерді алу кезінде өзінің лауазымдық жағдайын баса көрсетпеу және пайдаланбау;

– өз тарапынан қоғамдық имандылыққа, тәртіп пен қауіпсіздікке қол сұғушылықпен байланысты заңнама талаптарының бұзылуына жол бермеу және басқа азаматтарды құқыққа қайшы, қоғамға жат әрекеттер жасауға тартпау.

8.6 Білім алушы міндетті:

– Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасын, академик К.ЕИТИ Жарғысын сақтау. Сәтпаев қ., Академиялық адалдық кодексі, Корпоративтік мәдениет кодексі, Ішкі еңбек және оқу тәртібі ережелері, басқа да нормативтік құқықтық актілер, сондай-ақ моральдық-этикалық нормалар;

– оқу процесінде арамдыққа, немқұрайлылыққа және адал еместікке жол бермеу;

– оқытушылармен, қызметкерлермен, Институт әкімшілігінің өкілдерімен қарым-қатынаста сыпайылық таныту, оларға таныс қарым-қатынасқа жол бермеу, дөрекілік пен дөрекілік танытудан аулақ болу;

– студенттік қауымдастықтың беделіне немесе Институттың беделіне нұқсан келтіруі мүмкін мінез-құлықтан аулақ болу;

– аудиториялық сабақтарға уақытында қатысу;

– мұғалімге батылдық танытпау, сабақ кезінде ұрыспау, өзін еркін немесе таныс ұстамау;

– ұқыпты көрінуі керек, сыртқы келбеті этикалық нормаларға сай болуы керек.

9 Жауапкершілік және қорытынды

9.1 Білім беру процесінің барлық қатысушылары: білім алушылар, Институттың профессорлық-оқытушылық құрамы мен қызметкерлері осы Әдеп Кодексін сақтау бойынша өз еркімен міндеттемелер қабылдайды. Әдеп кодексінің ережелері білім беру процесінің барлық субъектілері үшін бірдей. Білім алушылардың, институт әкімшілігі мен ұжымының Әдеп кодексін сақтауы білім алушылар үшін моральдық міндет және әрбір қызметкердің, оқытушының кәсіби борышы болып табылады.

9.2 Әдеп кодексін сақтау немесе бұзу, сондай-ақ атқаратын лауазымына сәйкестігіне конкурс өткізу кезінде, оқытушы Институттағы қызметін жалғастырумен үйлеспейтін әдепсіз қылық жасаған жағдайда тәртіптік жаза қолдану кезінде, сондай-ақ қызметкерлер мен оқытушыларды көтермелеу кезінде ескеріледі. еңбек міндеттерін адал атқару.

9.3 Білім алушылардың, қызметкерлердің және оқытушылардың Әдеп кодексін бұзуы Институттың Тәртіптік-сыбайлас жемқорлыққа қарсы кеңесінде қаралады және расталған жағдайда тәртіптік жазаға негіз болып табылады.

10 Өзгерістер енгізу тәртібі

10.1 Әдеп кодексіне өзгерістер енгізу әзірлеушінің бастамасы бойынша немесе Институт басшылығының шешімі негізінде жүзеге асырылады.

10.2 Әдеп кодексін қолданысқа енгізу, сондай-ақ оның қызметіндегі барлық өзгерістер Институт ректорының бұйрықтарымен бекітіліп, қолданысқа енгізіледі.

11 Сақтау және тарату

Әдеп кодексінің түпнұсқасын сақтағаны үшін СҚ бастығы жауапты болады. СМЖ құжатын сақтауға жауапты тұлғаға тарату және тарату институт ректорының құжатқа қол қойғаннан кейін 10 жұмыс күнінен аспауы керек.

**Құжаттың өзгерістерін, толықтыруларын және түзетулерін тіркеу
парағы**

[illegible]